

FAGOMRÅDA

Innhaldet i barnehagen er delt inn i sju fagområde som skal vere sentrale for oppleving, utforsking og læring. Fagområda er i stor grad dei same som barna kjem til å møte i skulen.

KOMMUNIKASJON,
SPRÅK OG TEKST

KUNST, KULTUR
OG KREATIVITET

KROPP, RØYRSLE,
MAT OG HELSE

ETIKK, RELIGION
OG FILOSOFI

NÆRMILJØ OG
SAMFUNN

NATUR, MILJØ
OG TEKNOLOGI

MENGDE, ROM
OG FORM

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Vi vil stimulere til språkutvikling i alle aktiviteter i arbeidet med barna. Barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle språkforståing, språkkompetanse og eit mangfald av kommunikasjonsformer. Alle barna skal bli inkludert i språkstimulerande aktiviteter.

Måltid: Vi samtalar med barna om kva mat barna likar, vil ha og kva pålegg vi kan velge mellom. Vi filosoferer og snakkar t.d. om kvar mjølka kjem ifrå. Vi vil og invitere til samtalar, der barna får høve til å fortelje, undre seg, reflektere og stille spørsmål om ulike tema. Vi oppfordrar kvarandre til å hjelpe, ved å sende brød og pålegg til den som ønsker det.

Bleieskift: Vi set ord på handlingane vi utfører. Vi uttaler namna på ulike kroppsdelar, klesplagg m.m. Studerer bilder som heng ved stellebordet. Samtalar og syng sanger, nyttar rim og regler og oppmuntrar dei til å leike med språk og lydar.

Påkledning: Vi snakkar med barna om veret og kva klede som passar å ha på seg. Læring av begrepa kulde og varme, vått og tørt, støvlar og sko. Vi set ord på handlingane våre og dei ulike klesplagga. Grunnbegrep blir nytta, som stor, liten, over, under o.s.v.

Sangsamling: Vi syng sanger med bruk av sangkort/bilder og konkrete ting. Sangane kan ha rim og rytme, og dei kan vere både gamle og nye. Vi les bøker og fortel eventyr og historier, gjerne med ulike formidlingsmåtar. Så øver vi på namna til både barn og vaksne, og har ulike leikar som stimulerer språk og kommunikasjon. Det blir lagt vekt på nynorske bøker og tekstar.

Tur: Når vi er på tur, snakkar vi om kvar vi går og kva stadane heiter, t.d. Vassetvatnet. Vi set ord på ting vi finn, som krabbar, rullesteinar og tare i fjøra. Vi nyttar begrep som stor og liten, rund, våt og tørr.

Leik: Leiken er med på å fremme barna sitt språk. Barna brukar både kroppsspråk og verbalt språk for å kommunisere med kvarandre. Dei vaksne legg til rette for spennande leikemiljø, gode leikegrupper og eit variert språkmiljø, der barna får utfordringar og kan oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med kvarandre. Barna skal også få utrykke kjensler, tankar, meiningar og erfaringar på ulike måtar. Vi spelar spel og seier kva fargar og tal heiter. Barna utforskar og gjer erfaringar med ulike skriftspråksuttrykk, som leikeskrift, teikning og bokstavar og gjennom lese- og skriveaktivitetar. Gjennom barnehagedagen får barna hjelpe til t.d. ved matlaging, rydding og sortering av leiker. Her er det rom for gode samtalar og begrepslæring.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Opplevingar med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlaget for tilhørsle, deltaking og eige skapande arbeid. I barnehagen skal barna gjennom aktivitetar og lek, få oppleve kunst og kultur og sjølve få høve til å vere kreative og utrykke seg estetisk. Arbeidet med fagområdet skjer kvar dag, heile året, ute og inne.

Musikk og dans: I kvardagen ser vi det igjen når vi syng, spelar instrument, lyttar til musikk og dansar. Barna syng med, smiler og ler når dei bevegar seg til musikken/rytmene. Musikk og språk er nært knytt til kvarandre og er viktig for sansing, oppleving og kommunikasjon.

Drama: Når vi dramatiserer ulike eventyr, sagnar o.l. får barna kle seg ut, spele ulike roller og vere med å sette uttrykket sitt på framføringa. Nesten kvar fredag har vi felles sangsamling i barnehagen. Alle barn og vaksne samlast på ei avdeling og syng saman. Vi kan også ha framsyning av sang, dans, teater som barn og vaksne har øvd på/jobba med.

Forming: Teikning, maling, klipping og forming med ulike materialer og verktoy utfordrar kreativiteten. Nokre kunstverk er planlagde og vi veit kva det skal bli på førehand, medan andre vert til undervegs. Perler på Brett, perler på tråd, leikedeg og plastalin kan også stimulere til kreativitet og bli til flotte kunstverk.

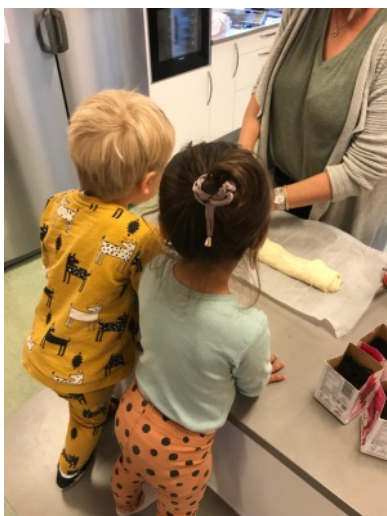
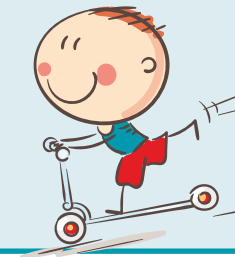
Kultur og historie: Vi har mykje kultur og historie i lokalmiljøet vårt. Gjennom prosjekt i barnehagen skal barna få kjennskap til/kunnskap om noke av dette. Eksempel kan vere: Vonhytta, Devold, ulike kunstnarar og musikarar.

KROPP, RØRSELE, MAT OG HELSE

I førskulealder tileignar barn seg grunnleggjande motorisk dugleik, kroppskontroll, fysiske eigenskapar, vanar og innsikt i korleis dei kan ta vare på helse og livskvalitet.

Måltid: Barnehagen skal bidra til at barna får ei forståing for kor viktig det er med eit sunt kosthald. I Molvær barnehage vil vi ha fokus på dette. Vi lagar måltida saman med barna med grovt brød, pålegg, mjølk, vatn og frukt til ettermiddagsmåltidet. Dei større barna rullerer på å vere ordensbarn i ei veke, der dei også får vere med å planlegge og lage eit varmt måltid saman med ein vaksen. Småbarnsavdelingane lagar varm mat ein gong i veka. Dei lagar mat ute på bålpanne og stormkjøkken. Vi legg tilrette for samtalar under måltida der alle blir inkludert.

Fysisk aktivitet: Barn er kroppsleg aktive og dei uttrykker seg mykje gjennom kroppen. Ved sanseintrykk og rørsele skaffar barna seg kunnskap og erfaring på mange områder. Barnehagen har eit stort uteområde som gir barna rom for grovmotorisk utfolding og leik. Her er tre å klatre i, akebakkar, balansestokkar, siler, vipper, disser og sandkasser m.m. Barna får bruke kroppen utifra sine forutsetningar. I leik og fysisk aktivitet saman med andre barn, skal barnehagen arbeide med at barna skal greie å sette grenser for sin egen kropp og respektere andre sine grenser.

Vi går turar i nærmiljøet. Fjóra er barnehagen sin nabo og blir mykje brukt. Vi går til fotballbana og ridehallen, Lerheimkaia, Bolvika og Devoldområdet. Barna får tid og rom til å utforske. Vi skal vere vakne for barna sine interesser. Barna øver finmotorikk ved aktivitetar som pusling, teikning, perling og klipping.

Barn treng kvile og ro inimellom, akkurat som oss vaksne. Behovet for kvile og søvn varierer fra barn til barn. Dei som treng å sove, får tilbod om å sove i vogn ute. For større barn kan det å høyre på ei bok vere god kviletid, medan andre kan koble av i sandkassa eller andre rolege aktivitetar.

Garderoba: Vi legg tilrette for at barna skal meistre å kle på seg sjølv. Dei får lære ulike begrep om kroppen og påkledding. Barna må ha klede som passar fysiske aktivitetar og til ulike verforhold. Dei får studere og undre seg på kva klede som passar til veret.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

«Fagområdet er med på å forme måtar å oppfatte verden og mennesker på og prege verdier, normer og holdninger».
(Rp: s17)

Norge er i dag eit samfunn som er prega av eit mangfald innan livssyn og kultur. Men kristen tru og tradisjonar har saman med humanistiske verdier prega norsk kultur gjennom mange hundre år.

I Molvær barnehage ønsker vi å reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppa, samtidig som vi vil formidle verdier og tradisjonar i den kristne og humanistiske kulturarven, slik:

- Vi møter kvart enkelt barn og familien deira med respekt, og tek omsyn til deira kulturelle, religiøse og verdimessege tilknytning.
- Vi gir rom for opplevingar, undring og ettertanke og gode samtalar, slik at barna kan utvikle toleranse og interesse for kvarandre og respekt for kvarandre sin bakgrunn.
- Vi lærer barna grunnleggande verdier gjennom å møte barna med positive haldningar i alle situasjonar gjennom dagen.
- I Molvær barnehage skal barna oppleve anerkjening, omsyn, respekt og hjelp til god konfliktløsning.
- Gjennom god samhandling skal barna få utvikle sosial kompetanse, og vere med og skape eit inkluderande miljø.
- Vi let den kristne kulturarven kome til uttrykk slik gjennom høgtidsmarkeringar:

JUL:

- Det kristne innhaldet i julefeiringa kjem til uttrykk gjennom bruk av julesongar, bøker og julepynt som t.d. julekrybbe.
- Julevandring i kyrkja for førskolebarna. Her dramatiserer barn og vaksne juleevangeliet saman.
- Julegudsteneste.

PÅSKE:

- Til påske legg vi vekt på symbolikken med nytt liv, gjennom t.d. egg, kyllingar og vårbloster.
- Det kristne innhaldet i påskefeiringa kjem til uttrykk gjennom bruk av påskesongar, bilder, samtalar og undring over dei forskjellige dagane i påska. Dette arbeidet blir lagt opp etter barnas alder og modning.
- Påskevandring i kyrkja for førskolebarna. Barna får vere med å dramatisere påskeevangeliet.

I tillegg lagar vi pynt og har aktivitetar som tradisjonelt høyrer desse høgtidene til, slik som Luciafest, nissefest og påskefrukostar. For dei som ikkje ønsker at barna skal ta del i arrangement i kyrkja, vil barna få tilbod om anna aktivitet i barnehagen. I samråd med foreldra ønsker vi også å markere andre religiøse, livssynsmessige og kulturelle tradisjonar som er representerte i barnehagen.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Gjennom dette fagområdet skal barna få den første erfaringa med deltaking i eit demokratisk samfunn. Dei skal få møte nærmiljøet og utvikle kunnskap om m.a. arbeidsliv, levesett, kunst og kultur.

Bli kjend med barnehagen og nærmiljøet vårt:
Først trygg på eiga avdeling, så går vi på besøk på andre avdelingar.
Vi er fast på felles samsamlingar nesten kvar veke.
Bli kjend med uteområdet og andre barn og vaksne fra andre avdelingar.
Vaksne frå andre avdelingar passsar når personalet har avdelingsmøte.
Vi går/trillar små turar til nærmiljøet vårt; fjøra, Bunkershaugen, Devold.
Etter kvart utvidar vi turane og går m.a til fotballbana, ridehallen, Sulafjellet.

Bli kjend med heimbygda:
Vi besøker bibliotek, brannstasjon og kyrkje.
Vi handlar i nærbutikkane og fortel kva dei heiter.
På turane fortel vi lokalhistorie der det fell seg naturleg.
På turane våre nemner vi stadnamna.
Storbarnsavdelingane har eit godt samarbeid med barnehagar og skulen.

Gi barna medverknad i barnehagekvardagen:
Vi vaksne skal lytte og bekrefte og vise at vi ser, høyrer og forstår små barn.
Fokus på turtaking og kvar sin gong til å bidra.
Barna får høve til å medverke i grupper. Dette kan vere i samtale rundtmåltidet, der vi høyrer på kvarandre etter tur.
Det kan vere i samling eller i garderoba om morgonen, der dei vert helsa velkomen.

Gi gutar og jenter dei same høva til å bli sett og høyrd:
Gutar og jenter er likeverdige og har same rett til å bli sett og høyrd.
Dei vaksne reflekterer over korleis dei ordlegg seg.
Snakkar vi ulikt til jenter og gutar?
Vi utfordrar ofte barn på undrande samtalar innanfor kjønn, kjønnsidentitet og kultur.
"Er det slik at...?" "Kva trur du?"
I barnehagen vår les vi ofte bøker som tek opp slike tema.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Naturen gir rom for eit mangfald av opplevingar og aktivitetar til alle årstider og i all slags ver. Naturen er ei kjelde til vakre opplevingar og gir inspirasjon til estetiske uttrykk. Fagområdet skal bidra til at barna blir kjende med og får forståing for plantar og dyr, landskap, årstider og ver. Barna skal også observere, undre seg, eksperimentere, systematisere, beskrive og samtale om fenomen i den fysiske verda og erfare korleis teknikk kan brukast i leiken og kvardagslivet. (Rammeplanen kap 3,4)

I Molvær barnehage bruker vi naturen til opplevingar og aktivitetar i all slags ver. Barna skal få ei forståing av samspelet i naturen og mellom menneske og natur.

Måltid: Vi samtalar om kvar maten kjem frå, t.d. at mjølka kjem frå kua, syltetøy frå bær, og av fisk kan vi lage mykje god mat. Barna får vere med å kildesortere plast, papir og papp.

Påkledning: Vi gjer barna bevisste på endringane i naturen gjennom årstidene. Er det kaldt ute? Kva treng vi av klede idag?

Tur: Vi ønsker å gi barna gode opplevingar gjennom å bruke sansane våre aktivt. Vi ser på sauar, hestar, fuglar og fisk frå fiskebåtar som ligg til kai. I fjøra leitar vi etter krabbar og tanglopper. Vi ser også på endringane som skjer i naturen gjennom årstidene. Blada som fell, snøen som kjem, dei første vårbloomstrane og blada som sprett ut påtree. Når vi er på tur, er vi opptatt av å rydde etter oss og vise respekt for naturen.

I barnehagen: I Molvær barnehage er vi ute minst ein gong for dag. Vi har eit stort og motorisk utfordrande uteområde som vi vil at barna skal mestre. På uteområdet har vi fellesdugadar, der vi ordnar og steller.

IKT (informasjons- og kommunikasjonsteknologi):

IKT skal ha ein sentral plass i barnehagen og mange av barna har erfaring og kunnskap om dette når dei kjem til barnehagen. IKT omfattar mellom anna:

- få kjennskap til Ipad og pc
- vite at ein finn informasjon og faktakunnskap på internett
- vere med å leite etter informasjon på internett
- sjå kva som skjer når vi printar ut det vi ser på skjermen
- bruke kopimaskina saman med barna
- ta bilder og skrive dei ut
- bruke cd-spelar, ipad, telefon og pc for å høyre musikk.

TAL, ROM OG FORM

Barn er tidleg opptekne av tal og telling. Først som ei regle, men etterkvart får dei ei forståing av kva dei ulike tala betyr, t.d. tre prikkar på ein terning. Dei utforskar romma dei er i, finn ulike former og leitar etter samanhengar. Barnehagen har eit ansvar for å oppmuntre til denne utforskinga og legge til rette for tidleg og god stimulering.

Nokre dømer på korleis vi jobbar med tal, rom og form i Molvær barnehage:

I garderoba: Barna lærer å kjenne igjen plassen sin i garderoba. Her blir dei tatt imot når dei kjem i barnehagen, klede blir hengt opp og tøflene har òg plassen sin her. Barna får erfaring med å kle på seg og får vere med på å vurdere kva klede ein skal ha på i forhold til kva årstid, ver og temperatur vi har ute.

I samlingstunda: Vi syng sanger og brukar ofte fingrar, føter og heile kroppen til støtte. Vi tel og brukar rim og regler. Vi fortel eventyr og brukar ofte gjenstandar for å konkretisere og for å utvide begrepsbruken, t.d. den minste bukken og den største bukken.

Ved måltidet: Barna deltek i arbeidet med å dekke borda til måltida; kvart barn treng eit fat og ein kopp. Dei øver på å telle fat, koppar og barn. Dei får vere med på matlaging og får kjennskap til ulike matsortar og kjøkkenreiskap.

I leik: Barna leikar med lego, duplo og anna konstruksjonsmateriale. Vi nyttar formingsmaterieil med ulike kvalitetar som t.d. plastalina, stoff, papir, sand, snø, vatn og såpebobler. Barna teiknar og perler, her finn vi leik med mønster og fargesortering. Puslespel og spel øver barna på telling, former og matching. Små barn er glade i å rive ned tårn og tømme ut leikekasser, og det kan det bli mykje sortering og gruppering av. Barna leiker butikk og kafè, og der brukar dei «pengar» og «kortautomat». Leik ute og hinderløyper inne trenar barna på retning, form og rom.

På tur: Vi orienterer oss i nærmiljøet, ved å gå på tur til ulike stadar i Langevåg. Barna gjer oppdagingar, dei ser båtar ved kaia, sauer på marka og i fjøra er det steinar og krabbar. Vi går i butikken og handlar mat, låner bøker på biblioteket og vandrar på Devoldområdet. Etterkvart blir det lengre turar og fleire turmål; sjøen, vatnet og fjellet. Barna kan lage skattekart og orienterer seg etter kartet på tur.

